

MASOFAVIY BANK XIZMATLARI

Sindarov Shuhrat Keldiyorovich

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Bank ishi" kafedrası
o'qituvchisi*

E-mail: shuhratsindarov@gmail.com

G'aniqulov Elshod

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti Kechki ta'lim fakulteti Bank
ishi va audit yo'nalishi 3-bosqich talabasi*

E-mail: ganiquloveleshod@gmail.com

Telefon: +9989976666103

Annotatsiya. Ushbu maqolada masofaviy bank xizmatlari tizimi va uning iqtisodiy samaradorligiga ta'siri nazariy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida internet-banking, mobil banking va boshqa onlayn moliyaviy xizmatlarning zamonaviy iqtisodiyotdagi roli, ular orqali aholiga va korxonalarga yaratiladigan qulayliklar, xizmatlarning tezligi va xavfsizligi yoritib beriladi. Shu bilan birga maqolada masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi texnologik innovatsiyalar, raqamli transformatsiya jarayoni va moliyaviy barqarorlikni ta'minlash mexanizmlari muhimligi ta'kidlanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, masofaviy bank xizmatlaridan keng foydalanish mijozlar qulayligini oshirishi bilan birga moliya tizimining samaradorligini kuchaytiradi va iqtisodiy jarayonlarni yanada soddalashtirishga yordam beradi.

Kalit so'zlar: masofaviy bank xizmatlari, onlayn banklash, mobil banking, raqamli moliya, moliyaviy innovatsiyalar, moliyaviy tizim

samaradorligi, mijoz qulayligi.

Аннотация. В данной статье теоретически анализируется система дистанционного банковского обслуживания и ее влияние на экономическую эффективность. Исследование освещает роль интернет-банкинга, мобильного банкинга и других онлайн-финансовых услуг в современной экономике, удобство, которое они создают для населения и предприятий, скорость и безопасность обслуживания. Одновременно в статье подчеркивается важность технологических инноваций в развитии дистанционного банковского обслуживания, процесса цифровой трансформации и механизмов обеспечения финансовой стабильности. Результаты исследования показывают, что широкое использование дистанционного банковского обслуживания, наряду с повышением удобства для клиентов, повышает эффективность финансовой системы и способствует дальнейшему упрощению экономических процессов.

Ключевые слова: дистанционное банковское обслуживание, онлайн-банкинг, мобильный банкинг, цифровые финансы, финансовые инновации, эффективность финансовой системы, удобство для клиентов.

Abstract. This article theoretically analyzes the system of remote banking services and its impact on economic efficiency. The research highlights the role of Internet banking, mobile banking and other online financial services in the modern economy, the convenience they create for the population and enterprises, the speed and security of services. At the same time, the article emphasizes the importance of technological innovations in the development of remote banking services, the process of digital transformation and mechanisms for ensuring financial stability. The results of the study show that the widespread use of remote banking services, along with increasing customer convenience, increases the efficiency of the financial system and helps to further simplify economic processes.

Keywords: remote banking services, online banking, mobile banking, digital finance, financial innovations, financial system efficiency, customer convenience.

Kirish. Hozirgi davr iqtisodiyotida bank xizmatlari, xususan masofaviy banklash tizimi, moliyaviy jarayonlarni soddalashtirish va samaradorligini oshirishda muhim vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Masofaviy bank xizmatlari – internet-banking, mobil banking va boshqa onlayn moliyaviy xizmatlar – mijozlarga ofisga borish shartisiz hisob-kitoblar, to'lovlar va moliyaviy operatsiyalarni amalga oshirish imkonini beradi. Bu esa nafaqat vaqtni tejash, balki moliyaviy xizmatlar sifatini oshirish va mijozlar ehtiyojini tezkor qondirish imkoniyatini yaratadi. Shu bilan birga, masofaviy banklash texnologiyalari bank tizimining samaradorligini oshirish, operatsion xarajatlarni kamaytirish va moliyaviy jarayonlarni avtomatlashtirishga xizmat qiladi. Raqamli transformatsiya jarayonining tezlashishi bilan masofaviy bank xizmatlari iqtisodiy barqarorlik va moliya tizimining rivojlanishida muhim vositaga aylangan. Banklar raqamli platformalarni joriy etish orqali mijozlarga xavfsiz, qulay va tezkor xizmatlar ko'rsatishga intilmoqda, shu bilan birga bank tizimining raqobatbardoshligini ham oshirmoqda. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, masofaviy banklashning keng qo'llanilishi iqtisodiy jarayonlarni soddalashtirish, moliyaviy xizmatlar sifatini oshirish va moliya tizimining samaradorligini kuchaytirishda muhim rol o'ynaydi. Mazkur maqola masofaviy bank xizmatlari tizimini, uning iqtisodiyotdagi ahamiyati va moliyaviy samaradorligini nazariy jihatdan o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot davomida masofaviy bank xizmatlarining foydasi, rivojlanish omillari va moliyaviy tizimga ta'siri chuqur tahlil qilinadi, shuningdek, ularning iqtisodiy barqarorlikni ta'minlashdagi o'rni yoritib beriladi.

Asosiy qism. Masofaviy bank xizmatlari zamonaviy iqtisodiyotda moliyaviy jarayonlarni avtomatlashtirish va samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Ular mijozlarga ofisga tashrif buyurmasdan turib moliyaviy

operatsiyalarni amalga oshirish imkonini beradi, bu esa vaqtni tejash va xizmat sifatini oshirishga xizmat qiladi[1]. Masofaviy bank xizmatlari doirasiga internet-banking, mobil banking, SMS va USSD xizmatlari kiradi. Bu xizmatlar orqali mijozlar hisob-kitoblarni nazorat qilish, to'lovlarni amalga oshirish va moliyaviy hisob-kitoblarni tezkor bajarish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, masofaviy banklash bank tizimining umumiy samaradorligini oshirishga, operatsion xarajatlarni kamaytirishga va moliyaviy jarayonlarni avtomatlashtirishga xizmat qiladi. Masofaviy banklash xizmatlarining keng qo'llanilishi moliyaviy xizmatlar sohasida innovatsiyalarni rag'batlantiradi va raqamli transformatsiya jarayonini tezlashtiradi[1]. Banklar uchun masofaviy xizmatlar nafaqat mijozlarga qulaylik yaratadi, balki operatsion samaradorlikni oshirishga yordam beradi. Masalan, ofisga tashrif buyuruvchi mijozlar soni kamayishi natijasida filial xarajatlari pasayadi va bank xodimlari resurslarini boshqa innovatsion xizmatlar va konsultatsiyalarga yo'naltirish mumkin bo'ladi[2]. Shu bilan birga, raqamli platformalarning joriy etilishi banklar uchun yangi mijozlarni jalb qilish, mijozlar bilan uzoq muddatli munosabatlarni mustahkamlash va raqobatbardosh xizmatlarni yaratishga imkon beradi. Bu esa bank tizimining barqaror rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi. Masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishda texnologik yangiliklar, xavfsizlik tizimlari va moliyaviy barqarorlikni ta'minlovchi mexanizmlar muhim rol o'ynaydi[3]. Moliyaviy xavfsizlik, tranzaksiyalarni shifrlash va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish tizimlari mijozlar ishonchini mustahkamlashga yordam beradi. Shu bilan birga, xizmatlarning tezkorligi va qulayligi moliyaviy inklyuziyani oshirishga xizmat qiladi. Bu xususiy va kichik biznes subyektlariga ham bank xizmatlariga kirishni osonlashtiradi va ular moliyaviy operatsiyalarni samarali boshqarish imkoniyatiga ega bo'ladi[3]. Shuningdek, masofaviy banklash xizmatlari moliya tizimining barqarorligini oshirishga hissa qo'shadi. Banklar raqamli xizmatlar orqali kredit va depozit operatsiyalarini yanada samarali

nazorat qilishi, mijozlar bilan munosabatlarni real vaqt rejimida boshqarishi mumkin[4]. Shu bilan birga masofaviy banklash xizmatlarining joriy etilishi iqtisodiy jarayonlarni soddalashtirish va mamlakat moliya tizimining raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Global miqyosda masofaviy banklash xizmatlari moliyaviy inklyuziyani kengaytirish, aholining moliyaviy xizmatlarga kirishini osonlashtirish va iqtisodiy faoliyatni rivojlantirishda muhim vosita sifatida qaraladi[5]. Ko‘plab rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda masofaviy banklash xizmatlari aholining bank xizmatlariga kirish imkoniyatini oshiradi, kichik va o‘rta biznesni qo‘llab-quvvatlaydi, shu bilan birga iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashga yordam beradi. Shu jihatdan masofaviy banklash xizmatlarini rivojlantirish va raqamli platformalarni keng joriy etish moliya tizimini yanada samarali boshqarish va iqtisodiy o‘rta biznesni rag‘batlantirishga xizmat qiladi.

Xulosa. Ushbu tadqiqot davomida masofaviy bank xizmatlarining zamonaviy iqtisodiyotdagi o‘rni, rivojlanish omillari va moliyaviy samaradorlikka ta’siri batafsil tahlil qilindi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, masofaviy banklash xizmatlari mijozlarga qulay, tezkor va xavfsiz moliyaviy operatsiyalarni amalga oshirish imkonini yaratadi, shu bilan birga banklar faoliyatini optimallashtirish, operatsion xarajatlarni kamaytirish va resurslarni samarali taqsimlash imkoniyatini beradi. Ushbu xizmatlar moliyaviy inklyuziyani kengaytiradi, kichik va o‘rta biznesning moliyaviy kirishini osonlashtiradi hamda mamlakat iqtisodiy barqarorligini mustahkamlashga hissa qo‘shadi. Tahlillar shuni ko‘rsatadiki, masofaviy banklash tizimlarini rivojlantirish raqamli transformatsiyani tezlashtirish, bank tizimining raqobatbardoshligini oshirish va innovatsion moliyaviy xizmatlarni yaratish imkonini beradi. Mijozlar tomonidan amalga oshiriladigan tezkor va qulay moliyaviy operatsiyalar, banklar tomonidan resurslarning samarali taqsimlanishi, yangi xizmatlar va platformalarni joriy etish kelajakda moliya tizimining barqaror va ishonchli faoliyatini ta’minlaydi. Shu sababli masofaviy

banklash xizmatlarini kengaytirish, xavfsizlik tizimlarini mustahkamlash va texnologik innovatsiyalarni joriy etish strategiyasi mamlakat moliya tizimining samaradorligini oshirish, iqtisodiy jarayonlarni soddalashtirish va raqamli iqtisodiy rivojlanishni rag'batlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ushbu xizmatlar nafaqat mijozlar ehtiyojini qondirishga, balki butun moliyaviy tizimning barqarorligini ta'minlash va iqtisodiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qiladigan strategik vosita sifatida qaraladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ozili, P. K. (2018). *Digital Banking and Financial Technology*. New York: Springer.
2. Mols, N. P. (2017). The Impact of Mobile Banking on Consumer Behaviour. *Journal of Financial Services Marketing*, 22(1), 23–35.
3. Gomber, P., Kauffman, R. J., Parker, C., & Weber, B. W. (2018). On the Fintech Revolution: Interpreting the Forces of Innovation, Disruption, and Transformation in Financial Services. *Journal of Management Information Systems*, 35(1), 220–265.
4. Pousttchi, K., & Dehnert, M. (2018). Exploring the Digitalization Impact on the Banking Sector. *Electronic Markets*, 28(3), 235–248.
5. World Bank. (2021). *Global Findex Database 2021: Financial Inclusion Around the World*. Washington, DC: World Bank.

